

PACO KAJ JUSTECO

ORGANO DE LA | ORGAAN VAN DE
NEŬTRALA ESPE- | NEUTRALE ESPE-
RANTO - MOVADO | RANTO - BEWEGING
BRUGGE

Organo der E^o-bewegung;
"Paco kaj Justeco" BRUGGE.

Voorzitter: Drs. F. ROOSE, J. & M. Sabbestraat, 12, BRUGGE.

Advertentie: Secretariaat: ROOSE-DE KERSGIEKER,
J. & M. Sabbestraat, 12, BRUGGE.

Propaganda: Grégoire MARTENS, Nieuwstraat, 54, ASSEBROEK.

Postrekening nr: 479170 van DE KERSGIEKER H.

J. & M. Sabbestraat, 12, BRUGGE.

La Kursgvidanto kaj la Kursanimo.

-EMBA-

La kurso komenciĝis same, kiel ĝenerale la kursoj kutimas komenciĝi. Sed ĝin gvidis ne s-ro Baghy, nek la metodfama pastro: la gvidanto estis nur samideano Benda, kiu, cetere, estis konvinkita pri sia alta talento kaj - kiel ni vidas - bonege konis la historion, literaturon kaj ĉiufankajn detalojn de la movado.

Li staris sur la estrado kaj klarigadis al la sciavidaj aliĝintoj, ke Esperanto jam estas oficiale akceptita mondlingvo: precipe en Germanio oni faras troege multe en la intereso de ĝia disvastigo: antaŭ nelonge oni konstruis tio grandan monumenton por ĝia eltrovinto Zamenhof; krom tio, la Gvidanto akceptis Heroldon de Esperanto kiel oficialan gazeton de la landa politiko. Dise en la tutmondo aperas tre multaj Esperanto-gazetoj. La preciza "AELA" eldonas la dumonatan Literaturan Mondon, kiu estas la suplemento de la SAT-revuo, kiu lasta subtenas sin per la heredaĵo de ADLÉU en Parizo. La Katolika Espero eldonas la revuon IRE, la Sonnaciulo eldonas "ISE" en Hungario, kie ISE estas tre favorata de la HESL. La PIRATO de nun aperas en la sankciita Abesinio. Krom tio aperas tre multaj libroj. Antaŭ nelonge verkis la fama verkisto Baghy la intiman romanon PARNASA GVIDLIBRO, kiun s-ro Kalocsay komentas kaj klarigas en aparta libro titolita VIKTIMOJ. Kaj Zamenhof jam antaŭ cent jaroj manifestis, ke Esperanto, pro sia interna ideo, nepre venkos tuj post la Ĝeneva Konferenco.

Tiu ĉi parolado de samideano Benda havis grandan sukceson. La gorkursanoj flame aplaudis. Precipe blonda knabino kun ruĝaj lipetoj admiris pleje samideanon Benda. Eĉ por momento ŝi ne turnis la okulojn for de la fama Esperanto-scienculo kaj profesoro, kiu, krom tio, estis bela kaj juna "knabo". Kiam je la fino samideano Benda anoncis, ke en la sekvanta horo li parolos larĝe pri la senco kaj esenco de la movado, la "ekesperantistoj" disiris kun plena entuziasmo.

+

La sekvantan tagon, samideano Benda iris promenpaŝe sur la bulverdo, kiam li subite estis salutata:

-Bonan tagon, samideano Benda!

Kontraŭ li staris la blonda knabino, kiu tiom admire lin rigardis hieraŭ vespere.

-Ĉu vi ne rekonas min? - Ŝi trilis ĉarme kaj varme.

-Ho, kion vi imagas pri mi, kara fraŭlino! Mi havas bonan memoron kaj mi tuj rekonas miajn kursanojn, precipe se ili estas tiel belaj kiel vi. La knabino ĉarme ekridetis.

-Kien vi iras? - Ŝi demandis intime iom poste.

-Promeni.

-Ankaŭ mi havas la saman intencion.

-Nu, ni iru do kune, - proponis s-ro Benda kun iom da instruita gravo.

-Ĉu vi scias, kion ni faru? Ni iru al la monto. Tie ni trovos ombrajn benkojn kaj vi bonvolos paroli pri Esperanto.

La interkonsento estis farita. Ili ekiris.

-Vi eĉ ne imagas, kiel mi ĝojas pri tiu ĉi renkonto - ĉerpis plu la ruĝaj lipoj. - Mi flamas de studemo kaj sciavido kaj min ege interesas ĉio, kio rilatas Esperanton. Ho, kiel mi dezirus paroli kiel vi kaj scii tiel multe pri la movado! Tiom da mirindaĵoj mi jam aŭdis pri Esperanto kaj mi ne estos trankvila, ĝis mi ellernos la lingvon plene. Oni diras, ke la kvara princo portis Esperanto-kravaton kaj la Negus Negesti sin razas per Esperanto-razilo. Ĉu?

Samideano Benda ja nenion legis pri ĉio ĉi en la Parnasa Gvidlibro (kvankam en tiu libro enestas ĉio, eĉ kio ne enestas en la SAT-vortaro, sed li pensis: se ekzistas Esperanta klango, kial ne ekzistus ankaŭ Esperanta kravato. Do, tre facile povis okazi, ke en la UEA-kongreso de 1935 en Romo, sinjoro Mussolini promesis, ke konkerinte Abesinion, li devigos la Negus-on, uzi Esperantan klingon. Kaj tio, ke la kvara princo favoris Esperanton, ĝusteas nenkompreneble.

-Kompreneble, fraŭlino, - li respondis vigle. Cetere, la plej gravaj kaj potencaj personoj favoras Esperanton. Ili parolas ĉiam tre favore por nia lingvo kaj movado. Bedaŭrinde, ili ankoraŭ ne ellernis la lingvon tiel perfekte kiel mi, sed tio ja estas komprenebla: ili ne havas tempon por tio. Ho, kara fraŭlino, vi eĉ ne imagas, kiel okupitaj estas tiuj gravaj personoj! Sed tamen, ili faras por Esperanto, kiom ili povas. Ekzemple la rusa caro, s-ro Stalin, pentrigis sur la naciajn standardojn la kvin-pintaĵajn stelojn; damaĝe estas nur, ke la pentristo ne sciis, ke nia stelo havas verdan koloron. Ankaŭ la ĉina imperiestro havas kelkajn silkvestojn kun nia insigno. Krome, se aperas Esperanta libro, li tuj presigas la du eldonojn, kion oni tre subtenas en kelkaj eminentaj rondoj japanaj. Unuven Esperanto estas tre-tre progresinta! Oni uzas ĝin ĉie kaj ĉie. Eĉ en milito ĉe Sturmoj, oni Esperante krias: "Hura!" Nur pretare mi mencias, ke s-ro Balthais, la fama verkisto, verkis romanon kun la sama titolo: "Hura! aŭ Ideoj de Faco".

-Belege, belege- krias la knabino. -Ho, kiel mi vin envias! Kiel deziregas scii tiel multe, kiel vi! - Ŝi flamis, sed poste malgajigis. -Ho, bo! se mi havas amikon tiel eminentan kia vi, kiel rapide mi progresu en la lingvo-scio! La kurso ja nur rampas, rampas.

Tiuj vortoj flatis samideanon Benda. Ilia rigardo renkontiĝis. En kredo li komparis sin al sia edzino, kiu konstante grumbas pri lia esperantista agado.

Dume ili atingis la supron de la monto kaj sidiĝis sub komprenebla arbo. Kelkaj momentojn ili silente observadis.

-Mi volonte helpus vin- ekparolis samideano Benda.

-Ĉu vere? - ĝojis la knabino.

-Kial ne? Ĉu ne ĝuste por tio mi estas ja esperantisto, ke mi eku uku novajn adeptojn por la movado?

-Mi dankas! - ridetis la knabino kaj pliproksimiĝis al li tiel, ke ŝi sentis la varmon de la alia. La atmosfero iĝis streĉa.

-Mi dezirus, ke ni jam estu ĉe la fino de tiu ĉi kurso- parolis knabino kun facila ĝemo.

-Kial? Ĉu ĝi jam tudas vin?

-Ne, ne, ne, ne! - ŝi krietis. - Tute ne! Kontraŭe! Mi jam volus esti travivinta la tutan kurson kaj scii ĉion ekscieblan. Mi havas amikon, kiu tre bone parolas Esperante, ŝi ĉiam fanferonas, ke ŝi edziniĝis al la plej bona lernanto de la kurso, al la komizo. Nu, mi diras tiam, ke tio ne estas tiel granda triumfo, kiel se ŝi estus edziniĝinta al la instruisto mem. Krome, ŝi rakontis ankaŭ tion, ke dank' al Esperanto jam estis multaj knabinoj edziniĝis: unu al franco, alia al finno, alia al serbo kaj ĉu vere?

-Jes, certe! Ŝi diris la veron! - pravigis samideano Benda. Aĉet la Enciklopedion; tie vi trovas amason da tiaj okazajoj, kvankam tio estas menciita apenaŭ la duono. Ekzemple mi havas konaton: ankaŭ li edziniĝis por Esperanto, eĉ jam eksedziniĝis brile kaj sukcese, kvankam tio ne enestas en la Enciklopedio, sed ne grave - enestas en la movado! Ankaŭ s-ro Bagh diris la saman. Ĉu vi scias, kiu li estas? Li estas la fama verkinto de "Verdkata Testamento" kaj "Streĉitaj Kordoj" kaj "Vortoj de Kamarado Dent" kiujn verkojn eldonis Raymond Schwartz en Parizo, per la helpo de SAT. Tio estas, kara! Esperanto estas tre progresinta! Jen estas tutaj Esperanto-milioj, ekzemple s-ro Bleier kaj...

-Interese, tre tre interese! - entuziasmis la knabino. - Kara samideano, vi nenion povus de mi peti, kio ajn ĝi estus, kion mi ne plenumu se vi promesus helpi min en la plej baldaŭ ellerno de la lingvo. Belas e mi la san... la sopiro fariĝi plej rapide esperantistino.

-Ho, kara, tre volonte mi faros tion! Plezuro mi instruos vin ekster la kurso. Ni interkonsentu pri la tempo. Ekzemple morgaŭ... ne, ne, postmorgaŭ vespere ni povos renkontiĝi kaj poste, ĉiun duan tagon. Ĉu bone?

-Bonege, bonege! Sed mi tre timas, ke mi ne povos ellerni...

-Eh, ne timu! Mi esperas, ke tiel inteligenta knabino, kia vi, lernu parolos jam post tri monatoj.

-Ĉu vere?

-Se vi dediĉos al la afero nur duonhoron tage, mia espero nepre realiĝos - li diris entuziasme. Sed poste, kvazaŭ pro subita rememoro, li rigardis sian horloĝon kaj saltleviĝis. -Ho kara, pardonu! Mi devas kuri al la stacidomo: mia edzino kaj filoto alvenos per la vagonaro de la oka.

La knabino aspektis kvazaŭ briko estus falinta sur ŝian kapon.

-Do, ĝis revido, postmorgaŭ vespere!

-Ne, ne, sinjoro! Subite mi konvinkiĝis, ke... jes, estus damaĝe pri la tempo. Esperanto neniam venkos. Adiaŭ!

Note de la redakcio:

ALIA: Asocio de Esperantistoj Libro-amikoj.

SAT: Sennacia Asocio Tutmonda.